

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-687/16-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna Plzeň, Karlovarská 67
Sídlo	Karlovarská 67, 323 18 Plzeň
E-mail právnické osoby	dduplzen@dduplzen.cz
IČ	49778129
Identifikátor	600028712
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Viktor Vanžura
Zřizovatel	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Místo inspekční činnosti	Karlovarská 67, 323 18 Plzeň
Termín inspekční činnosti	24. – 26. 10. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. a) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních, a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Charakteristika

Príspevková organizace (dále „školské zařízení“) vykonáva činnosť detského diagnostického ústavu (dále „DDÚ“), strediska výchovnej péče (dále „stredisko“), základní školy (dále „ZŠ“) a školní jídelny.

Školské zařízení je koedukované a přijímá děti s nařízeným předběžným opatřením, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou, popř. na základě dohody se zákonnými zástupci dítěte a zabezpečuje potřeby dítěte hlavně v oblastech diagnostické, vzdělávací, terapeutické, výchovné, sociální a organizační.

Kapacita DDÚ je 32 dětí, ZŠ 32 žáků, strediska výchovnej péče 16 ubytovaných. Výchovně vzdělávací činnosť probíhá v DDÚ ve čtyřech rodinných skupinách, služby klientům ve stredisku jsou poskytovány ve dvou výchovných skupinách. K datu inspekční činnosti je evidenční stav dětí v zařízení celkem 28, dvě děti čekají doma na nabytí právní moci rozsudku, dvě jsou v nemocnici. Ve stredisku je na pobytu 16 klientů.

V základní škole je v termínu inspekce evidováno 25 žáků, z toho 11 se speciálními vzdělávacími potřebami. Počet se v průběhu školního roku velmi často mění v závislosti na nástupech a odchodech žáků umístěných ve školském zařízení. V každé třídě jsou zařazeni žáci více ročníků.

Stredisko výchovnej péče je internátní a poskytuje odborné etopedické a psychologické služby dětem, u kterých došlo k projevům poruch chování. Stredisko má místa poskytovaných školských služeb ještě v Domažlicích a Karlových Varech. Obě jsou ambulantní.

Činnosť školského zařízení je financována především z dotace poskytnuté ze státního rozpočtu v rámci normativního financování. Školské zařízení získalo finanční prostředky z účelových dotací Magistrátu města Plzně a městského obvodu, které přispěly k rozvoji vzdělávání dětí v oblasti polytechnické výchovy, výtvarné výchovy a volnočasových aktivit. V letošním roce byla dokončena investiční akce, která zahrnovala výměnu topení a rekonstrukci podkroví, čímž byl zlepšen komfort ubytování a rozšířeny prostory pro odborné a terapeutické činnosti.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školského zařízení při plánování a realizaci výchovně vzdělávacích činností vychází z nedávno vypracované koncepce školského zařízení na roky 2016-2020. Její jednotlivé cíle jsou obsaženy ve školních vzdělávacích programech diagnostického ústavu, strediska výchovnej péče a základní školy. Na školní vzdělávací programy navazuje roční plán výchovně vzdělávací činnosti a týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti, které stanovují konkrétní kroky k naplňování obecných záměrů vycházejících ze školních vzdělávacích programů. Vedení zařízení i pedagogové jsou s koncepčními cíli v jednotě, podporují je a projednávají je se zřizovatelem i ostatními zainteresovanými.

Ředitel delegoval část svých kompetencí na další vedoucí zaměstnance, zástupkyni pro školu a vedoucího vychovatele, kteří se podílejí na systému řízení. Kontrolní systém v zařízení je funkční. Kvalita výchovně vzdělávacího procesu v zařízení je tak pravidelně monitorována, což podporuje přijímání konkrétních opatření. Rovněž jsou vytvořeny funkční evaluační mechanismy, jimiž si ředitel ověřuje dopad a účinnost zvolených vzdělávacích a výchovných postupů.

Vnitřní informační systém je veden v elektronické formě, má jasně stanovené mechanismy a přístup k němu mají všichni zaměstnanci. Pravidelně je využívána komunitní kniha, která obsahuje zprávy pedagogů ze vzdělávání a z denních a nočních služeb. Pro pedagogy jsou zásadní i pravidelné zápisy psychologů a etopedů, které jsou obsahem navázány na programy rozvoje osobnosti jednotlivých dětí (dále „PROD“). Systém informování dětí o chodu a fungování zařízení i o tom, co se od nich očekává, je funkční a podílí se na něm zejména sociální pracovnice, etoped popř. psycholog. Veškerou následnou komunikaci se zákonnými zástupci zajišťuje sociální pracovnice. Zařízení zpočátku určuje za klíčového pracovníka pro každé dítě některého z psychologů nebo etopedů. Později si dítě může na základě své preference požádat o změnu. Charakteristiku nabízených služeb a základní dokumenty přináší veřejnosti webové stránky zařízení.

Ve školském zařízení je celkem zaměstnáno 42 pedagogických pracovníků, včetně ředitele. Z celkového počtu pedagogických pracovníků je 35 odborně kvalifikovaných, pět pedagogů si odbornou kvalifikaci doplňuje studiem. Dva pedagogové nejsou odborně kvalifikovaní, vedení zařízení za ně hledá odbornou náhradu. Základní školu vede zástupkyně pro školu. Její kontrolní činnost je plánovaná a je doložena hospitačními záznamy. Vzdělávání v základní škole je zajištěno šesti pedagogy. Diagnostické úkoly, které spočívají ve vyšetření úrovně dítěte a terapeutické úkoly, které směřují k nápravě poruch v sociálních vztazích a v chování dítěte, jsou zajištěny odbornými pracovníky (etoped, psycholog, terapeut). Diagnostický ústav má pro tyto činnosti dva psychology a tři etopedy, středisko výchovné péče tři psychology, dva etopedy a dva terapeuty pro výcvik sociálních dovedností. Všichni pedagogičtí pracovníci splňují předpoklady psychické způsobilosti a všichni zaměstnanci předpoklad bezúhonnosti.

Školské zařízení má dobré materiální předpoklady pro vzdělávání. Veškerá činnost školského zařízení probíhá ve dvou vzájemně propojených budovách umístěných v zahradě na okraji města. V přízemí jsou umístěny kanceláře, pracovny psychologů a etopedů a klubovny. V patře ubytovací prostory, které se skládají z ložnic, sociálního zařízení a malé klubovny. Děti se podílejí na úpravě a výzdobě interiéru svých ubytovacích jednotek i společných prostor. Vzdělávání žáků základní školy probíhá v malých kmenových učebnách v podkrovní části budovy. Pro výuku informatiky a práci s výukovými předmětovými programy je využívána další prostornější učebna vybavená devíti žákovskými počítači, jedním učitelským a datovým projektorem. Podmínky pro vzdělávání zlepšuje rovněž inovovaná žákovská knihovna. Pro tělesnou výchovu nemá škola kromě dvou venkovních hřišť (jedno městské a druhé vlastní s asfaltovým povrchem), malé posilovny a místnosti na stolní tenis dostatečné vlastní zázemí. Proto při nepříznivém počasí výuka tělesné výchovy i odpolední sportovní aktivity probíhají v pronajaté tělocvičně blízké základní školy. Pro další sportovní aktivity je školské zařízení vybaveno sadami jízdních kol, běžeckých i sjezdových lyží, kolečkových bruslí a pomůckami na florbal. Pro společné činnosti většího počtu dětí jako např. psychoterapeutické aktivity dětí z celého zařízení je využívána společenská místnost. Dvě menší pracovny slouží odborné individuální činnosti s dětmi. Prostorové podmínky, vnitřní vybavení, materiální podmínky, vybavení učebnicemi a pomůckami umožňují plnění školních vzdělávacích programů.

Celodenní stravování, včetně nápojů v rámci dodržení pitného režimu dětem zajišťuje školní jídelna. Nepravidelně, hlavně o víkendech, zajišťují stravování zaměstnanci za pomoci dětí přímo na výchovných skupinách, které jsou k tomu vybaveny kuchyňkami.

Zařízení vytváří podmínky dětem, zaměstnancům a ostatním oprávněným osobám fyzickou bezpečnost. Zainteresovaní byli prokazatelně poučeni o dodržování zásad bezpečnosti

a ochrany zdraví. Poradenské služby v oblasti prevence rizikového chování poskytuje školní poradenské pracoviště, ve kterém působí metodik prevence, výchovný poradce a psycholog. Této oblasti je věnována aktivní péče, je sledována a jsou přijímána příslušná opatření. Četnost úrazů je na stejné úrovni a souvisí zejména se sportovními aktivitami dětí.

Diagnostický ústav zajišťuje i úkoly koordinační, směřující k metodickému vedení, koordinaci a sjednocení odborných postupů a ověřování účelnosti postupů a výsledků výchovné péče ostatních zařízení v rámci jeho územního obvodu. Od ledna 2015 bylo realizováno 59 návštěv spádových zařízení, nejčastěji v souvislosti s umisťováním dětí do zařízení v územním obvodu diagnostického ústavu, nebo na základě žádosti spádového zařízení v souvislosti s pomocí odborných pracovníků při diagnostikování a řešení problémového chování či jednání dětí zde umístěných. Diagnostický ústav od stejného data zorganizoval i sedm metodických setkání pedagogů spádových zařízení s odbornými pracovníky zaměřených např. na adaptaci dětí, organizování volnočasových aktivit, dětí s psychiatrickými problémy, možnosti využití Bálintovské skupiny. Na základě výsledků komplexního vyšetření, zdravotního stavu a volné kapacity jednotlivých zařízení rovněž umístil jedno dítě s nařízenou ochrannou výchovou do dětského domova se školou.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Pedagogové připravují a realizují jednotlivé výchovně vzdělávací činnosti na základě školních vzdělávacích programů, v souladu s ročním plánem, konkretizované v týdenních plánech činnosti. Obsahují různé psychoterapeutické aktivity, které reedukují, či kompenzují některé problémy v chování a jednání dětí, nebo jejich negativní vztahy k vrstevníkům, popř. podporují pozitivní vzorce chování. Tyto aktivity vedou odborní pracovníci (etoped, psycholog, terapeut) a mají úzkou vazbu k plnění cílů v PROD. Doplňeny jsou zájmovými aktivitami (sport, výtvarné techniky, hudba), relaxačními aktivitami, nebo zátěžovými činnostmi. Součástí odpoledního programu je i příprava do školy, nebo samostatné volné vycházky. Sledované činnosti s plněním výtvarných činností a komunikace ve skupině probíhaly v tvůrčí atmosféře. Děti dle svých schopností komunikovaly, nebyly zaznamenány negativní či rizikové stavy chování. Děti jsou seznámeny s jasnými pravidly chování, která podporují jejich sebedůvěru, citovou stránku jejich osobnosti i aktivní přístup při zapojování se do jednotlivých činností. Výchovně vzdělávací činnosti podporovaly osobnostní rozvoj dětí.

Pedagogové při sledovaných psychoterapeutických činnostech vedli děti k budování reálného sebnáhledu na své problémy, k posilování vlastního sebeuvědomění, učili je přijímat i sdělovat kritiku přiměřeným a kultivovaným způsobem a posilovali skupinové cítění. Patrná byla podpora méně sociálně úspěšných dětí. Děti pracovaly s dlouhodobými i krátkodobými cíli, hodnotily svou zatímní úspěšnost v jejich dosahování a společně pak hledaly nástroje, které by mohly úspěšnost zlepšit. Psychologové, etopedi i vychovatelé dokázali dětem sdělovat i negativní hodnocení taktně, čímž předcházeli jakékoli eskalaci emocí. Při jednání v rámci komunitních setkání, denního hodnocení, i osobního setkávání se zákonnými zástupci vystupovali profesionálně, hájili zájmy dětí a podporovali je v souladu s diagnosticko-terapeutickými záměry. Zvolený obsah sledovaných komunitních aktivit byl pestrý, ale pro mladší děti občas příliš zdlouhavý a neúčelný vzhledem k individuálním potřebám některých dětí.

Ve sledované výuce byl přístup pedagogů výrazně přizpůsoben schopnostem a vzdělávacím potřebám žáků. Vyučující využívali převážně frontální formu práce doplněnou samostatnou prací žáků při procvičování učiva. Zvolené pedagogické postupy

byly účelné a efektivní. Názornost byla vhodně podporována učebními pomůckami. Výborná úroveň komunikace pedagogů se žáky přispívala ke zlepšování vnitřního klimatu tříd. Učitelé se citlivě zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj žáků, vstřícným individuálním přístupem k nim podporují jejich vzájemnou spolupráci a pozitivní vztahy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

System prevence sociálně patologických jevů je zaměřen na zvýšení odolnosti dětí vůči negativním jevům, snížení možných rizik závadového jednání včetně ochrany před násilím. Současně tím přispívá k výchově ke zdravému způsobu života dětí. Jedná se o soubor plánovaných činností a pravidel, které vycházejí z doporučení odborníků a předešlých zkušeností dětí. Dalším funkčním činitelem je spolupráva dětí, kdy každá skupina deleguje na základě volby svého zástupce do Senátu dětí a ten pak předává návrhy a náměty vedoucímu vychovateli a výsledky z jednání tlumočí skupině či jednotlivci při večerním hodnocení dne. Kapesné je vypláceno v maximální možné částce, podle věku dítěte.

Zařízení klade důraz na otevřenou komunikaci, sdílení informací, transparentnost a pravidelné porady vedení i jednotlivých týmů, což se pozitivně promítá ve výsledcích práce s dětmi. Plány rozvoje osobnosti dětí jsou živým materiálem a hospitace potvrdily, že se uvedené záznamy shodují s realitou a doporučení jsou skutečně aplikována v praxi a to všemi aktéry výchovy a vzdělávání. Na úspěšnosti při práci s dětmi se velkou měrou podílí i výborná týmová spolupráce. Pro další rozvoj nejen v této oblasti vedení pravidelně zve supervizory.

Učitelé v základní škole navazují na předchozí vzdělávání každého žáka. Upravují vzdělávací proces jeho individuálním potřebám, systematicky sledují jeho vzdělávací pokrok, přičemž zohledňují individuální průběh jeho vzdělávání, v odůvodněných případech za účelného přispění asistentek pedagoga. K tomu vhodně využívají pravidelné hodnocení tříd a jednotlivých žáků, jejich vlastní a vzájemné hodnocení formou společného komunitního kruhu. Výuka vedená ve třídách s nízkým počtem žáků svým průběhem významně přispívá ke kvalitnímu vzdělávání žáků, což je patrné ve zlepšování jejich výsledků.

K naplňování záměrů zařízení přispívá rovněž dobrá spolupráce se zřizovatelem, s pracovníky orgánu sociálně právní ochrany dětí, se státním zástupcem, s ostatními diagnostickými a spádovými zařízeními. Pracovníci pravidelně komunikují se zákonnými zástupci, pro které zároveň pořádají rodičovské skupiny.

Záznamy z realizovaných konzultací a intervencí navrhované PROD i závěrečné diagnostické zprávy jsou jasné, srozumitelné a zároveň respektují důvěrnost individuálního jednání.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Rekonstrukcí podkroví byl zlepšen komfort ubytování a rozšířeny prostory pro odborné a terapeutické činnosti.
- Vedení zařízení podporuje odborné vzdělávání pedagogických pracovníků (v oblastech speciální pedagogiky, etopedie a psychoterapie).

- Zařízení udržuje kvalitu psychoterapeutických činností (individuálních i skupinových).

Silné stránky

- Efektivní systém každodenního vyhodnocování průběhu a výsledků vzdělávání formou společného komunitního kruhu všech žáků s pedagogy.
- Zařízení systematicky hodnotí práci pedagogů, poskytuje jim zpětnou vazbu, plánuje jejich další profesní rozvoj, získává příklady dobré praxe z jiných zařízení.
- Pedagogové spolupracují jako tým, aktivně si předávají poznatky, vzájemně mezi sebou hospitují, problémy otevřeně řeší.
- Pedagogové systematicky sledují výchovný a vzdělávací rozvoj dětí, a to včetně podpory sebehodnocení a vrstevnického hodnocení.
- Sdílený informační systém je vhodně nastaven vzhledem k potřebám dětí a umožňuje získávání informací o výsledcích a pokroku jednotlivých dětí, na základě kterých dokáže zařízení přijímat efektivní opatření.

Slabá stránka

- Zvolené metody a formy práce při sledovaných činnostech nebyly vždy účinné vzhledem k věku a individuálním potřebám dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Zajistit využívání účinných metod a forem práce.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Změna zřizovací listiny Dětského diagnostického ústavu, střediska výchovné péče, základní školy a školní jídelny Plzeň, Karlovarská 67 vydaná Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha – Malá Strana ze dne 3. 1. 2006, č.j. 33 753/05-25 včetně 1 dodatku
2. Jmenování Mgr. Viktora Vanžury na pracovní místo ředitele Dětského diagnostického ústavu, střediska výchovné péče, základní školy a školní jídelny Plzeň, Karlovarská 67 ze dne 22. července 2009, č.j. 16 476/2009-25 s účinností od 1. září. 2009
3. Rozhodnutí MŠMT o změně zápisu do školského rejstříku ze dne 10. 4. 2012 s účinností od 1. 9. 2012, č.j. 14 334/2012-25
4. Týdenní plány střediska výchovné péče ze školního roku 2016/2017
5. Koncepce rozvoje pro období 2016-2020
6. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v roce 2016/2017
7. Vnitřní řád dětského diagnostického ústavu s účinností od 1. 9. 2016
8. Osobní dokumentace dětí s evidenčními čísly 40/16/4289, 51/16/4300, 34/16/4283, 35/16/4284, 48/16/4297, 59/16/4308, 58/16/4307, 47/16/4296, 30/16/4279, OS/26/16
9. Vnitřní řád střediska výchovné péče s účinností od 1. 9. 2016
10. Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2016/2017
11. Plán práce metodika prevence pro školní rok 2016/2017
12. Školní vzdělávací program pro dětský diagnostický ústav platný od 1. 9. 2016
13. Školní vzdělávací program střediska výchovné péče platný od 1. 9. 2016
14. Kniha stížností vedená od 30. 12. 2013

15. Školní řád s platností od 1. 9. 2015
16. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro zítřek“, čj. 736/07, aktualizovaná verze č. 4 ze dne od 1. 9. 2016
17. Plán hospitační činnosti školní rok 2015/2016 ze dne 31. 8. 2015, Plán kontrolní činnosti školní rok 2015/2016 ze dne 31. 8. 2015, Záznamy z hospitací vedoucí učitelky za školní roky 2015/2016 a 2016/2017
18. Účetní doklady za rok 2015
19. Kniha úrazů DDÚ založena dne 5. 5. 2014 do data inspekční činnosti
20. Kniha úrazů SVP založena dne 26. 5. 2009 do data inspekční činnosti
21. Osobní dokumentace pedagogických pracovníků
22. Dokumentace ke školnímu stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Holomek, školní inspektor	Jiří Holomek v. r.
Mgr. Renáta Tvrdíková, školní inspektorka	Renáta Tvrdíková v. r.
Mgr. Karel Nováček, školní inspektor	Karel Nováček v. r.
Mgr. Petra Holopírková, kontrolní pracovnice	Petra Holopírková v. r.
Ing. Václava Matasová, kontrolní pracovnice	Václava Matasová v. r.
Bc. Libuše Skopcová, kontrolní pracovnice	Libuše Skopcová v. r.
Ing. Monika Zelená, kontrolní pracovnice	Monika Zelená v. r.
Mgr. Patrik Matoušů, přizvaná osoba – etoped	Patrik Matoušů v. r.
Mgr. Helena Štěrbová, přizvaná osoba – odborník na institucionální vzdělávání	Helena Štěrbová v. r.

V Českých Budějovicích 12. 12. 2016

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Viktor Vanžura, ředitel školského zařízení

Viktor Vanžura v. r.

V Plzni 23. 12. 2016